

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Zsolt.*
Cím: *A Népszínház feltámadása*

Forrás: *Pesti Hírlap*

Bp.

(Hely)

1922.

(Idő)

11. 26.

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Népszínház

Idő

"1875 | 1922"

Személy

Esti levél.

— A Népszínház feltámadása. —

Osoda készül. A Népszínház, amelyet hivatalosan agyonütöttek, amikor a Nemzeti színháznak bérbeadták, feltámad. A jövő vasárnapon három óráig tart ez a feltámadás. E három órába félszázadnak művészet-történelme vonul be, de mint élő történet. Akik e félszázad alatt naggyá nőttek a Népszínházban és naggyá tették e kulturintézetet, mind összegyűlnek a régi épületben. Bemutatják még egyszer ragyogó művészetüket, amin nem fogott az idő foga. Egy jólelkű, kedves gondolat hozza össze a Népszínház egész régi személyzetét. Előadást tartanak vasárnap délelőtt, hogy szerezzenek a Népszínház nyugdíjasainak legalább egy jó Karácsonyestét. Felemelt helyárrakkal áldozik a főváros előkelő közönsége a Népszínház nyugalomba vonult művészeinek. Magának egy felejthetetlen emléket, a Népszínház nyugdíjasainak legalább egyetlen jó napot szerez. Blaha Lujzával az élükön fognak a régi népszínháziak felvonulni a tőlük elvett színpadra. Egypáran közülök korán nyugdíjba mentek, mások szétszórta találtak helyet a többi színháznál. Összejövetelük s üszereplésük poétikus gondolat. S olyan művészettörténelmi esemény, aminőben többé nem lehet része a budapesti közönségnek. Mert itt együtt fogja látni a népszínmű- és operett-előadások összes élő nagyságait. A régi népszínháziak mellett ugyanis felvonulnak az új tehetségek is, kik csak azért nem találtak a Népszínházban otthont, mert azt elvették előlük. A Népszínháznak ez a pár órára való ünneplő

feltámadása melankólikus hurokat érint sok ember lelkében. Mért is kellett agyonütni ezt a kulturintézetet, amelynek megvolt a maga külön irodalma, külön tehetségekkel skülön művészi stílusa egy olyan művészeti személyzettel, aminőnek párja egész Európában nem volt. Valamiféle szakértők felfedezték, hogy a régi Nemzeti színház tűzveszélyes, s ezért lebontották. S az állam, — pedig akkor még volt pénze és hitele, — nemhogy építtetett volna ideiglenes színházat az új Nemzeti színház felépítéséig, mely aztán fiókszínháza lehetett volna a Nemzeti színháznak, — e helyett kilakoltatta a Népszínházat. Egyszerre ártottak két kulturintézetnek. A Népszínházat megölték, a Nemzeti színházat pedig kivetkőztették jellegéből, mert az öreg Nemzeti színház szalon-tónusa és minden finomsága elpusztult az énekülésre való akusztikával bíró nagy Népszínházban. A vasárnapi diszelőadás jótékonyágnak készül, de művészettörténelmi diszelőadás lesz, amelynek emlékét senki se fogja elfelejteni, ki elég szerencsés lesz, hogy jegyet válthat. De önkéntelenül is néma vad lesz ez a diszelőadás a Népszínház agyonütéséért és önkéntelen hangos propaganda feltámasztása érdekében. Nem akarok elárulni intim részleteket az előadásról, mely igazán nem szorul reklámra, de figyeljék meg majd a nézők, hogy a tehetségnek milyen őseréje fog felcsillanni a régi tagok játékában és milyen eredeti és egységes stílus forr ki az összejátékukból és aztán gondolják el, hogy milyen vétek volt szét darabolni ezt az összejátékot, szétkergetni különböző színházakba az összejátékhoz szokott tagokat és milyen kár volt idő előtt nyugdíjba

kergetni olyan művészeket, akik tehetségüknek teljességét bírták ma is. És felvonulnak aztán az új tehetségek, akik a régi Népszínház stílusán és hagyományain nevelkedtek, de már csak az új színházakban találtak helyet. Ebből meg lehet itélni, milyen nagy volna ma is a Népszínház, mert ezek mind ott volnának. A mai Népszínházi bizottság, mely nem vétkes a Népszínház megszüntetésében, dicséretet érdeml, hogy gondolt nyugdíjas művészeire. A közönség pedig felülfizetésekkel fokozhatná ez egyetlen előadás jövedelmét, hogy a művész-nyomor enyhítése legalább a Karácsonyestén tul is terjedhetne pár napra. A Népszínház megteremtője s első igazgatója, *Rákosi Jenő* mindent elkövetett annak idején, hogy ne üsse azt agyon a Nemzeti színház. Nem hallgattak az ő bölcs szavára sem. Sokan éltek a Népszínházért; *Vidor Pál* és én pedig meghaltunk érte, mert nem voltunk elég élelmesek, hogy sokáig élhesünk érte. *Vidor Pálnak* és nekem is sokszor volt alkalmunk, hogy jó pénzért eladjuk a Népszínházat, de ő inkább választotta az önkéntes halált s én az önkéntes csődöt. csak hogy minden szöveget és minden tagot a maga helyén ott hagyjunk s maga a Népszínház élve maradjon. Hiába haltunk meg... Most pár órára feltámad újra a Népszínház. Vajha feltámadna a lelkiismeret és a nemzeti felbuzdulás és állandóan feltámasztaná a magyar dalnak és népszínműnek régi hajlékát!...

Zsolt.